VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka**
(nr 194)
z dnia 9 września 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 194)

9 września 2014 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem poseł **Stanisławy Prządki (SLD)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– informację Ministra Sprawiedliwości na temat stanu prac nad projektem nowelizacji ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym, w zakresie regulacji dotyczących majątku i zobowiązań podmiotów, które w terminie do 31 grudnia 2015 roku nie zostaną przerejestrowane do Krajowego Rejestru Sądowego i tym samym utracą byt prawny.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jerzy Kozdroń** sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Jan Kremer** członek Krajowej Rady Sądownictwa oraz **Dominika Śnieżko-Matejek** konsultant Krajowej Rady Notarialnej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski**, **Ewa Kwiatkowska** i **Barbara Orlińska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Szanowni państwo, otwieram 194. posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Witam państwa posłów oraz zaproszonych gości. Witam pana ministra Jerzego Kozdronia wraz ze współpracownikami. Witam także przedstawiciela Krajowej Rady Sądownictwa. Przepraszam, nie mam podanego pana nazwiska. Może się pan wpisał, ale jeśli będzie zabierał pan głos, to wtedy… Bardzo mi miło.

Państwo posłowie otrzymali porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny bez zmian. Przystępujemy do realizacji porządku dziennego – informacja Ministra Sprawiedliwości na temat stanu prac nad projektem nowelizacji ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym, w zakresie regulacji dotyczących majątku i zobowiązań podmiotów, które w terminie do 31 grudnia 2015 roku nie zostaną przerejestrowane do Krajowego Rejestru Sądowego i tym samym utracą byt prawny. Proszę pana ministra Jerzego Kozdronia o przedstawienie informacji. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Jerzy Kozdroń:

Dziękuję. Pani przewodnicząca, szanowni państwo, miło mi zakomunikować członkom Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka – w związku z zobowiązaniem, które przyjąłem 22 listopada 2013 r. w imieniu Ministerstwa Sprawiedliwości, w chwili uchwalania ustawy przesuwającej na kolejne dwa lata wejście w życie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym stanowiącej, że określone podmioty tracą byt prawny z dniem 31 grudnia 2015 r. – że zakończyliśmy prace nad nowelizacją tych przepisów. Problem polegał na tym, że w dotychczasowych przepisach wprowadzających, których wejście w życie od 13 lat sukcesywnie przesuwały poszczególne rządy, nie było w sposób *expressis verbis* jednoznacznie określone, że podmioty nieprzerejestrowane do KRS z rejestru RHB, rejestrów spółdzielni i przedsiębiorstw tracą byt prawny. To jest jedna sprawa. Nie było też rozstrzygnięcia, co dzieje się z ich majątkiem i z zobowiązaniami tych podmiotów w stosunku do wierzycieli.

Po przesunięciu terminu o kolejne dwa lata w ministerstwie powołany został zespół, który energicznie przystąpił do pracy. Muszę tutaj powiedzieć, że Komisja Kodyfikacyjna Prawa Cywilnego przy Ministrze Sprawiedliwości włożyła w to bardzo dużą pracę,

bo były tam zagadnienia wchodzące w sferę stosunków cywilnoprawnych. Nie dość tego, są to zagadnienia regulujące problematykę prawa własności i niejednokrotnie padały zarzuty, że naruszamy konstytucyjne gwarancje własności wynikające z art. 64. Projekt założeń bodajże w lipcu trafił do prac Rady Ministrów. Przeprowadzone były konsultacje, zgłaszane były uwagi, wyrażane opinie, które w większości uwzględnialiśmy, jeżeli były racjonalne.

Doszliśmy do wniosku, że rządowa droga legislacyjna będzie tak długa, że nie zdążymy przeprowadzić ustawy, a jeżeli ją przeprowadzimy, to zbyt krótkie będzie *vacatio legis* na zapoznanie się adresatów rozwiązań z tymi regulacjami i podnoszone mogą być zarzuty do Trybunału Konstytucyjnego, że zbyt krótki był okres na zapoznanie się i dostosowanie do tych rozwiązań. Dlatego podjęliśmy decyzję, że zwrócimy się do posłów z gotowym projektem, żeby skierowali to drogą przyśpieszoną jako projekt poselski. Już gotowy projekt jest w dzisiaj w Sejmie, złożony w klubie Platformy Obywatelskiej, przy czym klub PO pochyla się nad nim i rozważa czy go dopuścić, czy też nie. Mamy nadzieję, że zdamy ten egzamin pozytywnie i że PO dopuści projekt, zostanie on poddany pod procedurę poselską i niezwłocznie uchwalony, bo jest naprawdę istotny. Przy czym jest on projektem szerszym, reguluje nie tylko przepisy wprowadzające ustawę o KRS, a więc wszystkie spółki nieprzerejestrowane, które nie dokonały w określonym terminie przerejestrowania do KRS i funkcjonują w tzw. „szarej strefie", w półcieniu, bo często mają majątek, prowadzą jakąś działalność gospodarczą, a nie zostały wykreślone i byt prawny określony jest w starym RHB. Regulujemy nie tylko te sprawy, ale również kwestie spółek, które figurują w KRS, a niedopełniają swoich obowiązków, a więc nie mają należytej reprezentacji, nie składają sprawozdań itd. Tutaj też wprowadzone zostały racjonalne rozwiązania, które pozwolą sądom, wydziałom rejestrowym na przymuszenie, a w ostateczności nawet na rozwiązanie firmy, jeżeli nie będzie oddźwięku ze strony byłych właścicieli tych firm. Natomiast rozwiązanie, które dotyczy przepisów wprowadzających ustawę o KRS w większości dotyczyć będzie spółek i spółdzielni, które nie zostały przerejestrowane.

Co proponujemy? Z upływem 31 grudnia 2015 r. utracą one byt prawny, natomiast majątek pozostały po tych spółkach stanie się własnością Skarbu Państwa. Skarb Państwa będzie ponosił odpowiedzialność wobec wierzycieli – nie udziałowców, nie współwłaścicieli, nie członków spółdzielni – wyraźnie to podkreślam – tylko wobec wierzycieli, a więc za zobowiązania podmiotów, które nie zostały przerejestrowane w terminie do wielkości nabytego majątku. Przewidziany jest roczny termin zawity do dochodzenia tych roszczeń. To jest termin procesowy, a nie materialnoprawne przedawnienie roszczeń. Jeżeli nie zostaną one skierowane przeciwko Skarbowi Państwa, to nie będzie można ich dochodzić. Dlatego potrzebny jest nam odpowiedni termin, żeby strony zapoznały się z rozwiązaniami po uchwaleniu ustawy i aby z pełnymi konsekwencjami ją stosować, bo mamy świadomość, że ustawa może być zaskarżona do TK i chcemy ją obronić przed Trybunałem. Tyle miałbym do powiedzenia. Jeżeli są jakieś szczegółowe pytania i uwagi, to jestem gotów na nie odpowiedzieć.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję, panie ministrze. Otwieram dyskusję. Kto z państwa posłów chciałby zabrać głos? Pani poseł Zofia Czernow, proszę bardzo.

Poseł Zofia Czernow (PO):

Pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, panie ministrze, ponieważ prowadziłam tamten projekt ustawy, był to projekt poselski, który przesunął termin na grudzień 2015 r. i byłam autorem dzisiejszego punktu w planie pracy Komisji na drugie półrocze, więc chciałam podziękować. Obawiałam się, a obiecałam w sali sejmowej, że będę interesować się tym punktem, więc chciałam podziękować panu ministrowi, że wykonana została ta trudna praca, bo nie było to łatwe, gdy mamy do czynienia z majątkiem i zobowiązaniami, i że jest szansa, iż tym razem nie będzie potrzeby przesuwania terminów, bo byłoby to bardzo źle przyjęte, a zostanie przedstawiony projekt, który rozwiązuje te problemy. Dlatego też cieszę się, że jesteśmy już na takim etapie, który daje szanse powodzenia i zakończenia w terminie przed końcem przyszłego roku. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję pani poseł. Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

Chciałbym powiedzieć, pani przewodnicząca, ponieważ pani poseł zadeklarowała wtedy, że będzie pani interesować się tym projektem, że wiedzieliśmy, iż to nie żarty i trzeba się wziąć za robotę, że pani nas rozliczy. Dlatego pracowaliśmy nad tym z całą powagą i nie chcieliśmy zostawić już tego następcom.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Tak, kobiety są konsekwentne, więc bardzo dobrze. Czy ktoś z państwa posłów chciałby jeszcze zadać pytanie? Pani poseł Krajewska ma pytanie? Nie. Panie ministrze, pan powiedział, że projekt dotyczy spółek i spółdzielni?

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

Nie tylko.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Proszę powiedzieć, co z tymi majątkami, które nie mają w tej chwili właścicieli, którzy się nie ujawnili, których nie znamy?

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

Pani przewodnicząca, właściciele są. To są ci, co faktycznie nimi władają. Pani doskonale wie, że funkcjonują np. nieruchomości po byłych przedsiębiorstwach i niektórzy prawem kaduka użytkują te nieruchomości, wynajmują, czerpią z tego korzyści. Chcemy ten stan przeciąć. Jeżeli chodzi o nieprzerejestrowane spółdzielnie, to na ogólnych zasadach będziemy traktowali to jak przy upadłości. Wszyscy z lokatorskimi prawami do lokalu z mocy prawa wstąpią w stosunek najmu, a ci, co mają własnościowe prawo do lokalu będą mogli uzyskać odrębną własność lokalu, z tym że będzie to w drodze postępowania nieprocesowego. Przewidujemy takie rozwiązanie, że sąd w drodze niespornej będzie przyznawał własnościowe prawo do odrębnego lokalu mieszkalnego. Na podobnych zasadach przewidujemy rozwiązania jeżeli chodzi o stowarzyszenia i fundacje.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś z zaproszonych gości chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, panie sędzio.

Członek Krajowej Rady Sądownictwa Jan Kremer:

Szanowni państwo, Krajowa Rada Sądownictwa wielokrotnie wyrażała pogląd przy kolejnym przedłużaniu terminu, że sprawa wymaga jednoznacznego rozstrzygnięcia. Dlatego z dużym zadowoleniem przyjmujemy, że powstał projekt założeń ustawy. Mamy nadzieję, że będziemy mogli także skonsultować ustawę i co do zasady w pełni ją popieramy. Ze względu na tok prac nie mogliśmy zgłosić szczegółowych uwag. Uważamy także, co do rozwiązań dotyczących spółek przerejestrowanych, czyli figurujących w KRS, które nie spełniają pewnego rodzaju wymogów, że powinny istnieć pewne środki dyscyplinujące, do likwidacji podmiotu włącznie. Chciałbym powiedzieć, że pojawiły się znów takie sytuacje, iż celowo doprowadza się do braku organów, żeby nie mogły się toczyć różnego rodzaju postępowania. Wreszcie wydaje się, że na tle obecnych przepisów co do niektórych spółek starostowie mogliby jako przedstawiciele Skarbu Państwa prowadzić co najmniej postępowania likwidacyjne, bądź przejmować majątki, ale nie wdając się w to, zapewne nie do końca korzystają z tej drogi. Stąd uważamy, że również ustawa przecinająca to i stwarzająca jednoznaczne możliwości i obowiązki jest jak najbardziej potrzebna. Natomiast, jak powiedziałem, co do szczegółów projektu odniesiemy się po jego otrzymaniu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Proszę bardzo, pan minister Jerzy Kozdroń.

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

Pani przewodnicząca, panie sędzio, chciałbym powiedzieć, że nad projektem pracowali najwybitniejsi fachowcy w tym kraju. Nie dość tego, ustalaliśmy, jakie są rozwiązania

w sąsiednich państwach, bo przecież nie jest to zjawisko występujące tylko w naszym kraju, ale w innych też zachodzą podobne sytuacje. Cały czas mieliśmy z tyłu głowy tą jedną obawę, że jesteśmy takimi purystami wrażliwymi na spełnianie standardów konstytucyjnych, a więc prawo własności, że komuś coś zabierzemy, że Skarb Państwa wejdzie w posiadanie i będzie niedopuszczalna ingerencja ustawowa. Natomiast chciałbym państwu powiedzieć, iż prawo własności nie jest prawem absolutnym, żebyśmy mieli tego świadomość. To prawo, tak jak każde inne, może zostać ograniczone w określonych sytuacjach. Jeżeli właściciele nie interesują się swoim majątkiem, to traktujmy to w jakimś sensie jak porzucenie. Przecież Skarb Państwa nie chce się obłowić i dorobić cudzym kosztem. Będzie długie *vacatio legis*, mogą skorzystać z tego prawa. Jak uchwalimy tę ustawę, daj Boże do końca roku, to będą mieli rok czasu na to, żeby jeszcze się przerejestrować, ale jednocześnie będą mieli jasność, że po tym terminie koniec, zaczęły się schody. Przestaliśmy żartować, wykreślamy z rejestru hurtem wszystkie nieprzerejestrowane firmy, a majątki przechodzą na Skarb Państwa. Wtedy droga otwarta jest tylko dla wierzycieli do dochodzenia swoich roszczeń. Mają rok na to, żeby zgłaszać swoje roszczenia przeciwko Skarbowi Państwa, ale już nie byli właściciele, nie udziałowcy, nie akcjonariusze, nie członkowie spółdzielni, ponieważ oni nie dopełnili obowiązków. Tylko wierzyciele będą mogli dochodzić roszczeń z majątku, który z mocy prawa przypadnie Skarbowi Państwa. To tylko tyle.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Zamykam wobec tego dyskusję. Dziękuję bardzo panu, panie ministrze, za informację. Mamy tutaj wszyscy nadzieję i oczekiwanie, że tak potrzebny i niewątpliwie bardzo zasadny projekt w miarę szybko będzie przedmiotem prac naszej Komisji.

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

Mam tylko gorącą nadzieję i apel do posłów, żeby nieustannie molestowali panią poseł Mrzygłocką, aby jak najszybciej przedstawiła pozytywną opinię i skierowała projekt do Marszałka Sejmu.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Jak projekt będzie skierowany do prac w naszej Komisji, to będziemy nad nim procedować tak, żeby nie było żadnego uszczerbku w terminach. Natomiast znamy wagę problemu i dlatego z wielką starannością… Myślę, że już doświadczona pani poseł Zofia Czernow będzie mogła wnosić swój dalszy wkład w pracach, a także pozostali członkowie Komisji.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny, dziękuję państwu posłom i gościom za udział. Zamykam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.